

శ్రీమద్భగవద్గీతా

రంగారావు

సరోజా! సరోజా! అంటూ వంటింట్లోకి పరుగులు తీస్తూ కేవలం, చేతిలో పరికరం.

అదిపడి తిరిగిచూచింది కంట ప్రారంభిస్తున్న సరోజ. ఆ తిరగడంలో ఎడమచేతి కేసం రెండు కుంపటికి తగిలాయి.

“అమ్మా” అంది సరోజ బాధతో కేసం మూచుకుంటూ. కేవలం ఒక్క మూకులో సరోజ ప్రక్కకొచ్చి కూచుని, ఆమె చేతుల తిసుకుని చాత్మల్యంతో ఊదా పాగాడు. సరోజ కృతజ్ఞతతో అతడి చూసింది.

“అంత తొందరెండుకు సరోజా?” అన్నాడు కేవలం పాపాయిని కుంపటినున్నట్లు.

“మరి ..రా కెట్లా దూకుకొచ్చి ముట్టి కులా సరోజా-సరోజా అని అడుస్తూంటే, ఏం మునిగిపోయిందోనని...”

“అదివారపుట్టలు అర్థాంగిని అనురా గంతో పిలవడంకూడా తప్పే?”

“పొద్దున్న ఎనిమిదింటికి, వంటింట్లో, బొగలబస్తాకూ-నూ నెనాడీ కుంభ్య అనురాగా చేసింది?”

“వ్వు... ఏం చేస్తాం!...అనుభవించగలిగిన ఆ రసకన్నాదయం వుండాల్సివినీ...బొగల బస్తామే కుంభారవృత్తి మేమరులుకొల్పడా! నూ నెనాడీయే రంకురంకుల పాంటి వయ ప్రకాశించడా!”

“వీరకీసు! దానూలోని పీకోతాలూకు డైలాగుకుంటూను...కదూ?” అంది సరోజ చిన్న కండుగుంటూ నవ్వుతూ...

“సరోజా! నేనొకటి చెప్పావా?”

“ఏమిటి?”

“నీవు అట్లా నవ్వుకోంటే నాకు ఎంతో

ముచ్చటవేస్తుంది...”

“ఊ!”

“నీవవు దింటుంటే నక్షత్రాలు పరికినట్టూ, పూలు మాట్లాడుకుంటున్నట్టూ వుంటుంది..”

“అబ్బా...! ఊ...”

అతర్వాత...కేవలం...నా చూడయం, కలలోవద్దేవలా గిలగిలలాడి-జాన అయి పోతుంది.”

“పాపం!...ఆ క్షౌదయ నిర్మాణంలో కాస్తా నీ మొంటుపాళ్ళు తగ్గినట్టుంది...”

అని సరోజ నవ్వుతుకోలేక అంటుంటే...

కేవలం ఆమె జననమట్టి లాగాడు...

“అయితే ఇవారో మనకు చూటలుభోజన మన్ననూట!” అంది సరోజ.

“ఏంకొంపడినీ...”

“ఊ.. అదేమీకాదు కానీ-పొద్దున్నే భరగారు వంటింట్లోకొచ్చి కూచుని అల్లరి చేసే..”

“అల్లరిపిల్లల చేరవుగా గిల్లకలాడవుగా” అన్నాడు కేవలం నీనూలో పొట గుడుకురాగా...

సరోజ, కుంపటిమీది గిన్నెలోనినీరంతా ఆవిరయి పోవడం చూచి.. ఊరీ నీళ్ళు పోసింది. కలిపిటూ, కూరలుటూ తీసుకుంది. కేవలం కన్నార్పకుండా ఆమె ప్రతి కదిక లానూ ఒక కౌత్యం పఠిస్తున్నాడు.

“ఇంతకూ క్రవారు ఇటు ప్రక్కకుంకొక దానికే కారణమేమిటో నెదిచ్చారుకాదు.”

“అసలావూసే మరచిపోయాను. ఏదీ... నీకు కేందం..నీవు నవ్వడం...”

“...మీరు నా జననమట్టి లాగడం ... కుంపటిమీది నీళ్ళు ఆవిరయిపోవడం...” అని అందిచ్చింది సరోజ.

“ఇత్యాదుల్లా పది మంచిబాహ్యును ఇట్లాచ్చి నా ప్రక్కకుకొచ్చి నాబాతా...”

“కుంపటి అర్చేసిరానా?”

“ఎందుకూ?”

“అనవసరంగా నీళ్ళు ఆవిరయి అయి పోవడం, నిప్పులు బూడివయిపోవడం”

“ఆ ... ఏమీ భరవాలేదు లెద్దూ .. ఇలా-లా!” సరోజవచ్చి పచ్చాసనం వేసుకున్నానుంది.

కేవలం సీరియస్ గా ప్రారంభించాడు.

“ఇది మనకు జీవన్మరణమనవ్వం. కాక చోరుల సంతతి కంటికి సంబంధించినసమస్య .. అశాదినండి తీరని సమస్య ... అనూచాస్యలాటి సమస్య...”

“భరగారస్యా! ఈ కౌత్యం ఉపాధ్యాయ మస్యా మానేయండికావాలి!”

“ఏ! ప్రవాహానికే ఎదురీదకు ... మనం నేను చేయబోయేనిర్ణయం నీన్నూ, కన్నూ, మనల్నందరినీ - మనతర్వాత మన పాపాయిలనూ, కారి పాపాయిలనూ, పాపపాయిలనూ.. అలాఅలా భవిష్యత్తు భావనా సంతోషినీ మార్చి వేస్తుంది. ప్రజలందరినీ ద్వంద్వం ల గా, ఆలోచ్యవంతులుగా చేశాన్ని ప్రకృతిసంకలం అడిపించగా ప్రయోగంపయోగంసంకలం...”

“అబ్బా, చాలపెద్దనే కౌసభకం! అయితే ఇది వెనకవుచ్చి మన తారతమ్యం వగైరాలను ముట్టుకోవద్దుమాట...”

“సరోజా ..అదురాకు ..”

“అసలి వూకడంపుడు మానేసి విషయమేమిటో తెల్పండి. లేకపోతే తేచిపోతా”

“లేవదానిక్కొడుకదా.. ఊపిరాడ్డా! మూడా నిలులేదు...ఏంకొ?”

“సరే...”

“ఇకా విను...నేనడగబోయే ప్రశ్నలకు జవాబులు తక్కినవి చెప్పాలి ... ‘అవును’ - ‘కాదు’ అని సమాధానం ఇచ్చేయాలి. అంటే! నానుడూ మింకుడూ, కూడిడూ.”

“సరే!”

“సరోజా నీవు విద్యార్థిని బాగా పీల్లలో కడుగుతావుకదూ మొదటి?”

“అవును.”

“అన్నం వుడికేసరర్వాత గంజని క్రింద పారబోస్తావుకదూ?”

“అవును.”

“కాయనూర లన్నిటిని తిరిగేటప్పుడు వైసవున్న తొక్కంతా తీసి పారేస్తావు కదూ?”

“అవును...”

“వాటిని బోలెడునీళ్ళలోపడేసే ఏ కండడిగిల నెంటిగ్రెడునాకో వుడికిస్తావు

కదూ . 21

“అవును”

“ఆ పుణెకన కూర ముక్కల్ని వడబోసి ఆనీళ్ళి న్ని క్రింద వంపేస్తావుకదూ?”

“అవును”

—“చూచావా? మనం ఎంత మూర్ఖులమో” అన్నాడు కేవగిరి నిట్టూర్పుతో.

“ఆ బహువచనంలోకి నేను రాను.”

“మరి నీ పచనం ఆలాగుంది”

“అంటే?”

“అంటే బియ్యన్ని నీళ్ళలో తోమి తోమి పొట్టంతా - కడిగి, ఉడికించి, గంజి పారబోసి .. ఆ మిగిలిన అన్నం మనం తింటున్నాం.”

“‘మిగిలిన’ అన్న పేనుటి మీ చాదస్తం.”

“చాదస్తంకాదు సరోజా, అజ్ఞానం! బంగారంలాంటి విటమిను ‘బి’ని పోగొట్టుకుంటున్నాం..”

“పోనీ శేపట్టుంచి ఆ బియ్యం కడిగిన నీళ్ళూ, ఆ గంజీ, అట్టిపెట్టకుని అన్నం పొశేద్దాం..”

“అల్లరి మా నేయ్.. ఏం.. తర్వాతా... కూరలమోది తోక్కులో విటమిను ‘బి’ వుంది—కూరల్ని పుడికించడంతో వాటి లోని లవణాలు ధ్వంసమయిపోతున్నాయి.”

“ఉ..”

“విటమిను, లవణాలూ పిండేసిన తర్వాత దమ్మిడికి శోరగాని పిప్పి మిగుల్తాంటే

దాన్నీ తింటున్నాం మనం...”

“ఓహో..!”

“అంచేత శేపట్టుంచి...”

“ఉ...”

“బియ్యన్ని కడగకూడదు.. బియ్యం పుడకడానికి సరిపోయేంత నీళ్ళే పోయాలి. గంజి వార్చడమన్న పూసే రాకూడదు...”

“తర్వాత..”

“కాయగురల సాధ్యమయినంతవరకూ పచ్చి కే తినడానికి ప్రయత్నించాలి”

“రామ రామ!”

“తోక్కు తీసుకుంటా తినగల్గితే మరి క్షేప్తం!”

“హూం...” అంది సరోజ... కీచితం

★ శ్రీతిలప్పిన యుగళగితం ★

మీద ఆళీ వదలుకున్నట్లు.

“అత్యవసర పరిస్థితుల్లో కొన్ని కూరలు తప్పిస్తే...మిగతావి వుడికించకూడదు.”

“భగవంతుడు రక్షించుగాక! మరీ ఈ జానం ఇంత హఠాత్తుగా వుదయించడా నికే కోరణం?”

ఇవాళి పొద్దున్న పత్రికలో ఆ వ్యాసం చదివేదాకా మనం ఎంత వెగ్రిసియగులమో తెలిసిందికాదు ఇనాసయినా ఆ “వెగ్రిసి” వదిలించుకుని—

“ఉత్త “షిసుకు”ల మవుతామన్న చూట!” అంది సరోజ లేస్తూ

“పంజాబ్ లోనూ అక్కడూ—వాళ్ళ సలు కూరల్ని వుడికించకుండానే తింటారట ఇంగ్లీషువాళ్ళూ చాలమట్టుకు అంతేంటి అందుకనే వాళ్ళు బలంగా, చక్కటి ఆవయవప్రస్థితో వుంటారు,” అని శేషగిరి అంటుంటే సరోజ కొన వ్రాపిరితో వున్న నిస్పృహ విసరసాగింది

“రేపట్నాంటి మన ఇంట్లో క్రొత్తవది భోజనం—” అని ప్రకటిస్తూ శేషగిరి లేచాడు.

* * *

సాయంకాలం. కాఫీ టిఫిన్ అధ్యాయం ముగిసింది.. శేషగిరి ఏవో వుతిరాలు రాసుకుంటున్నాడు సరోజ వచ్చి తేలిచి మీద కూచుంది”

“ఏవంజోయ్!”

“ఏవటి?” అంటూ పెన్నూ కాగితాలూ తీసి డ్రాయరులో పజేకాడు శేషగిరి.

“మనం కొత్తబట్టలు కొనుక్కుందాం— అన్నార..?”

“అవును.”

“ఎప్పుడూ?”

“ఎప్పుడయినాసరే..”

“షి చిన్నకోరిక!”

“దుంబారు చేసినట్టే—”

“పొద్దున్న చాకలాడు తెచ్చిన బట్టల్ని మీ పెట్టెలో పెడుతూ, మీ బట్టలన్నిటిని తీసి చూశాను”

“అందులో తప్పేమీ లేదా?”

“అబ్బబ్బ! అడ్డురాకుండా చెప్పేది విసంద్—”

“అలాగే!” అన్నాడు శేషగిరి ఈజీ చేరులో చేరిగిలబడి కాళ్ళు చాచుకుంటూ

“మీ అన్ని దుస్తుల్లోనూ—ఒక్కటయినా సరిగా లేదంటే ఎచ్చురండి”

“అంటే?”

“అంటే—ఒక్కటయినా కంటికింపుగా లేదు అని. రంగు బాగుంటే మట్టణం బాగులేదు కత్తిరింపు బావుంటే గుడ్డిరింగు వరిసిపోయివుంది”

“ఆ గోపుమరంగు నూటూ?”

“అది ఒక్కటి కాస్త ఫరవాలేదనుకోండి. అయినా రోజూ వేసుకు నెబట్టలు ఒక్కటికూడా సహించగలిగినట్లు లేదు..”

“అబ్బా”

“మరి—మీరు రోజూ—వాటి నెలా వేసుకుంటున్నారో ఏదిటో—”

“ఏం?”

“అంత ఘోరంగా వున్నాయి మరి మీ ఆఫీసులో ఎక్కయూ ఏమీ ఆసనా?”

“ఎందుకూ?”

“ఎందుకేవటి? పంఫోమ్మిది వందల నలభై వాటి కొట్టూ, ఇరవై వాటి చొక్కాలూ, ఛందాలమయిన రంగులూ..”

“సరోజా! ఆగు ఆగు..”

“అగడంకొడు. నా మాట విసంది..”

“అ పనే చెస్తున్నానుగా!”

“ఏం? ఇంచుమించు నా చీరలన్నీ మీరు కొన్నాకే..”

“శ్రద్ధకుండాను..” అన్నాడు శేషగిరి గర్వంతో, లేచి కూచుంటూ.

“అందుకనే మచ్చుకు ఒక్కటయినా

నుంచిదిలేదు.”

“హాహోస్సీ!” కూచున్న శేషగిరి వెనక్కు వాలిపోయాడు.

“బార్దరు బాగుంటే పరిట మహా ఆన్యాయంగా వుంది రంగు బాగుంటే మా అమ్మమ్మ కాలపు బార్దరుతో వుంది”

“మరి మీ నాన్నగారు కొనిపెట్టిన ఏరెలా?”

“అన్నీనూ! ఆఖరుకు మన కిటికీ కర్రనూ, కేబుల్ కౌతూ, డిండు గలేబులూ కూడా ఈ వాటి తరహాలో—ఉండవలసిన రీతిలో లేవు” అని సమీక్షించింది సరోజ

“ఉం ?” అన్నాడు శేషగిరి చల హీనంగా.

“అందుచేత మీకు నాకూ ఒక్కనెటు బట్టలూ, కర్రనూ వగైరా కొనేద్దాం..”

“దివో?”

మొన్నటి పండుగ బోసనుందిగా... దాంతో చెరి నాలుగు కంటికింపయిన దుస్తులూ కొనుక్కుందాం”

“అలాగే చెద్దాం..”

“అక్కడే వస్తుంది నా కోరిక. ఇప్పుళ్ళూ బట్టలూ అవి మీరు లేకాంటే సరే సరే” అని వ్రాసుకున్నాను. అంచేత ఆఖరుకు పరిసితి ఇంత అధ్వాన్నంగా తయారయింది”

“అన్యాయం అన్యాయం!” అని శేషగిరి ప్రతిఘటించాడు

“మీరు ఇంకో రెండు నిమిషాలు లూకోండి ఆతిర్వార మాట్లాడవచ్చు..”

“ఆతిర్వార మాట్లాడాని కేసుంటుంది?”

“మొదట విసంది ఇవాలో రేపా నేనే బహారుకల్మి చక్కగా మన ఇద్దరికీ కొవల నెవబట్టలు పుక్కుకొస్తా!”

“నీవు తేగలవా?”

“ఎందుకు లేలేనూ?—ప్రక్కంటి కొంత ఎప్పుడూ తనే లేచుకుంటుంది.”

“కొంత మొగుడికి బట్టలకొట్టులో ఎప్పుడూ నూడువందల అప్పుంటుంది తెలుసా?”

“నే నలా చేసావని భయపడకండి. ఉన్నదిబుల్లో పట్టకొస్తా..”

“ఉన్నట్టుండి ఇలా”

“తెలివి రావడానికి సమయమేమిటి? మధ్యాహ్నం పడుకుని ఆ పత్రికలో ఆ రంగులూ ఆ కొత్త కొత్త కత్తిరింపులూ చూస్తుంటే తెలిసింది—మనం ఎంత వెనక పడి వున్నామా?”

“ఇకా, ముందుపడతామన్న చూట!”

“భచ్చితంగానూ!” అని సరోజ అంటుంటే శేషగిరి “వందరూపాయలూ; నెలవు” అనుకున్నాడు మనసులో.

* * *

మదునటికోక పొద్దున్న—

సుఖజీవిత సేవ

భారత “సిద్ధి నైద్య మహిను” మన నోక సిద్ధుల నాటిలేని కిరికీ ఒక తార్కాణము.

“మేల్ మాయిల్ మందు”

(ప్రపంచములో ప్రఖ్యాతి గాంచిన మేనా, మఘోగనివారిణి ధియంకర మైసీ మేనా వ్యాధివల కష్టపడువారలకు ప్రవర్ణమిచ్చు అద్భుత వంజీవి మేనాకోగ నివారణ నూనె, లేవ్యాము.

డా॥ కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచారి & సన్యు,

5/22, మేల్ మాయిల్ (P O.) (N A Dt) S India

“అసీనుకు బయ్యమయినట్లుంది భోజనానికి లేవరా?”

“అవుడే వంటయింది?”

“ఇవారి అరఘంటలో అయిపోయింది వంట”

“ఓహో. కొత్తపద్ధతికదూ ఖేవ”

భోజనానికి కూచున్నాడు శేషగిరి వద్దించ వారంభించింది సరోజ

“వాల్యచేకావే? ఇవారి ఏవయినా పంపగంటి?” అన్నాడు శేషగిరి కంచంలో పొగాలు కక్కుతున్న గొధువరంగు ముద్దను చూసి

అచ్చే. అది అన్నమే బియ్యం కడక్కుండా, గంజి వార్చకుండా వండాను.”

“మరిలా తయారయిందే?”

“ఈ బియ్యంలో ‘బి’ విటమిను ఎక్కువ కాబోలు” అంది సరోజ

“మొదటి ప్రయత్నం కదూ... అలాగే వుంటుంది”

సరోజ కూరను వడ్డించింది. అన్నమూ కూరకలిపి మొదటిముద్ద నోట్లోపెట్టకున్నాడు శేషగిరి మొహం మారిపోయింది ఆముద్దకాస్తా బయటికొచ్చింది

“ఇదెంకూరా?” అని అడిగాడు శేషగిరి

కళ్ళలో నీళ్ళుతిరుగుతుండగా

“కాకరకాయ”

“ఇలావుండే?”

“ముక్కల్ని వుడికించలేదు ఇంత ఉలిపాయముక్కలుకలిపి, బొప్పివేసి పెటాను”

“ఓహో! మనకీ పచ్చికూరలు నెమ్మదిగా అలవాటుకావాలి.”

“అవును అందుకనే లవణాలూ అవి బొకుండా”

“శిక హై ఏదీ ఆవులునిలా రానీ!”

వుసును రానిచ్చింది సరోజ.

“వులుసులో ఈ బంతులేటి?”

“వంకాయలు! తిరిగితే ‘సి’ విటమిను ఏయిబొకుందోవని”

—మజిలన్నం తినిలేచాడు శేషగిరి

ఆరోజు సాయంకాలం ఆసీనునుండి వచ్చాడు శేషగిరి కాఫీ ఇచ్చింది సరోజ.

కాఫీపాగి “నేనూ, కాంతా, ఇందాక బహారువెళ్ళి వచ్చాం” అంది సరోజ

“ఎంగుకూ?” అన్నాడు శేషగిరి

“ఎంగుకేటి? నిన్ను చెప్పానుగా”

“ఓహో అదా? అయితే బట్టలు కొనుక్కొచ్చావన్నమాట—”

“మరీ—” అంది సరోజ లోపలినుంచి వాలుగయిదు పేకెట్లుపట్టుకొనూ, వాటిని శేషగిరిముంగు పడేశింది ఒక్కొక్కటే విప్పి శేషగిరిచే కివ్వసాగింది

“ఇది బహుళా ‘నోర్ కరెన్స’— కాబోలు” అన్నాడు శేషగిరి ఆ బట్టను విప్పి

చూస్తూ “ఫంపేకాదు! అది కొన్ని ఛాపన్ లో వడల్పు బార్లకు రేయన్ చీర!”

“ఈ పరుపురుద్ద మూత్రం అచ్చుతంగా వుంది! వన్ను నిలువునా కొనినా ఇలాటిది లేలేను” అని ఒప్పుకున్నాడు శేషగిరి

“అదిపరుపురుద్దకాదు మీకు చొక్కాల కని పట్టకొచ్చాను” అంది సరోజ ముక్తపసిగా

“అయినా దుప్పట్లు ఇంత చిన్న గళ్ళని తెచ్చావే?”

“అంత వ్యంగ్యం అక్కరేను. అది మీ పట్టాని కని తెలియదు కాబోలు”

“ఊ ఇంకా చూపించు. ఏదీ ఆ! ఈ టేబిల్ కౌత్ దివ్యంగా వుంది”

“అది తోటి గుడ్డ!” అంది సరోజ కఠినంగా

అయిదు నిమిషాలు నిశ్చలం. సరోజ కళ్ళలో సందేహం శేషగిరి కళ్ళలో విషాదం

“మొత్తం ఎంత ఖర్చయింది?” అన్నాడు శేషగిరి

“ఎనభై నాలుగు రూపాయలు!”

“వాలే పోనీ—బోసను డబ్బేగా—”

“అంటే?” అంది—అభిమానంతో సరోజ

“నీవు తెచ్చిన చీర ఒక్క వుతుకు తయారా బొగులు చేతికి రాకరిప్పగు”

“మీ మరీంగా?”

“అది తొడుక్కుంటే—నేను ఆడో, మగో, నాకే తెలిగు”

“మీ పేంటు గుడ్డ బావులేమా?”

“పేంటికి అంత పల్లటి గుడ్డ పనికిరాదు”

“మరి నాతోటి గుడ్డకూడా అంతే వంటారా?”

“అతోటి తొడుక్కుంటే నీ చీపు టేబిల్ లా వుంటుంది కానీ, ”

“చాలు చాలు.” సరోజ కఠం రుద్దమయింది

ఆ రాత్రి చాలసేపయింది.

ఇద్దరూ పడకలమీద బొద్దుతున్నాడు విద్దిరావడంలేదు.

“సరోజా!”

“ఏమండీ?”

“లేవట్టుండీ నీవు వంట ఎప్పటిలాగే చెయ్యి”

“ఊ మరీ మరీ”

“ఏమిటి?”

“ఇ హా ముం దు బట్టలూ అవీ మీకే కొనుక్కరండీ”

“అలాగే!”

వ్యవసాయకాబోవోళ్ళగులవన!